

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 10. oktoober 2023
(OR. en)

13613/23

Institutsioonidevaheline
dokument:
2023/0347(NLE)

ECOFIN 950
FIN 988
UEM 264

SEADUSANDLIKUD AKTID JA MUUD DOKUMENDID

Teema: NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS, millega muudetakse 4. oktoobri 2022. aasta rakendusotsust, millega kiidetakse heaks Madalmaade taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnang

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

...

**millega muudetakse 4. oktoobri 2022. aasta rakendusotsust,
millega kiidetakse heaks Madalmaade taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnang**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. veebruari 2021. aasta määrust (EL) 2021/241,
millega luuakse taaste- ja vastupidavusrahasu,¹ eriti selle artikli 20 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

¹ ELT L 57, 18.2.2021, lk 17.

ning arvestades järgmist:

- (1) Pärast seda, kui Madalmaad esitasid 8. juulil 2022 riikliku taaste- ja vastupidavuskava, esitas komisjon nõukogule oma positiivse hinnangu selle kohta. Nõukogu kiitis selle positiivse hinnangu heaks 4. oktoobri 2022. aasta rakendusotsusega (edaspidi „nõukogu 4. oktoobri 2022. aasta rakendusotsus“)¹.
- (2) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 11 lõikele 2 oleks tulnud igale riigile tagastamatus vormis antava maksimaalse rahalise toetuse arvutust määruses sätestatud meetodika kohaselt ajakohastada 30. juuniks 2022. 30. juunil 2022 esitas komisjon ajakohastamise tulemused Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
- (3) 6. juulil 2023 esitasid Madalmaad kooskõlas määruse (EL) 2021/241 artikliga 21c komisjonile muudetud riikliku taaste- ja vastupidavuskava, sh REPowerEU peatüki.
- (4) Muudetud riiklikus taaste- ja vastupidavuskavas esitatakse komisjonile põhjendatud taotlus muuta nõukogu 4. oktoobri 2022. aasta rakendusotsust vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 21 lõikele 1, kuna taaste- ja vastupidavuskava ei ole objektiivsete asjaolude tõttu enam võimalik teatud osas täita. Madalmaade esitatud taaste- ja vastupidavuskava muudatused puudutavad 10 meetet.

¹ Vt. dokumente: ST 12275/22 INIT ja ST 12275/22 INIT ADD 1 veebisaidilt <http://register.consilium.europa.eu>.

- (5) 14. juulil 2023 esitas nõukogu Euroopa poolaasta raames Madalmaadele soovitusel. Eelkõige soovitas nõukogu Madalmaadel vähendada sõltuvust fossiilkütustest, kiirendada taastuvate energiaallikate kasutuselevõttu ning laiendada energiatõhususe parandamise meetmeid ja kiirendada nende rakendamist, et vähendada energiakasutust. Lisaks soovitas nõukogu Madalmaadel toetada üleminekut kestlikule põllumajandusele. Samuti soovitas nõukogu lõpetada erakorralised energiatoetusmeetmed ja tagada ettevaatlik eelarvepoliitika, kuid säilitada samal ajal riiklikult rahastatavad valitsussektori investeeringud. Peale selle soovitati vähendada kodumajapidamiste laenuvahendite kasutamise soodustamist ja eluasemeturu moonutusi. Seoses tööturuga soovitas nõukogu vähendada stiimuleid kasutada paindlikke või ajutisi lepinguid ning tegeleda struktuurse tööjõu ja oskuste nappusega. Veel soovitas nõukogu Madalmaadel ka edaspidi taaste- ja vastupidavuskava järjepidevalt rakendada.
- (6) Muudetud taaste- ja vastupidavuskava esitati pärast konsultatsioone, mis korraldati kooskõlas riikliku õigusraamistikuga ning kuhu kaasati kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi, sotsiaalpartnereid, kodanikuühiskonna organisatsioone, noorteorganisatsioone ja muid asjaomaseid sidusrühmi, nagu kodanikud, äriühingud ja energiaettevõtted. Konsultatsioonide kokkuvõtte esitati koos muudetud riikliku taaste- ja vastupidavuskavaga. Määruse (EL) 2021/241 artikli 19 kohaselt on komisjon hinnanud taaste- ja vastupidavuskava asjakohasust, tulemuslikkust, tõhusust ja sidusust kooskõlas kõnealuse määruse V lisas esitatud hindamissuunistega.

- (7) Madalmaade taaste- ja vastupidavuskavasse objektiivsete asjaolude tõttu tehtud muudatused puudutavad 10 meetet.
- (8) Madalmaad on selgitanud, et kolm meetet ei ole enam täielikult rakendatavad, sest nende eesmärkide saavutamiseks on välja töötatud paremad alternatiivid. See puudutab meetme C1.1 R1 (energia maksustamise reform) eesmärki 1 ja selle meetme kirjeldust 1. komponendis (rohepöörde edendamine), meetme C3.2 I2 (investeeringutoetus säästvate energiale ja energiasäästule) sihti 83 ja selle meetme kirjeldust 3. komponendis (eluasemeturu parandamine ja kinnisvara energiatõhusamaks muutmine) ning 5. komponendi („Riiklike tervishoiuteenuste ja pandeemiaks valmisoleku tugevdamine“) meetme C5.1 I1 (ajutine täiendav personalisuutlikkus hoolduseks kriisi ajal) sihte 108 ja 109 ning selle meetme kirjeldust. Sellest tulenevalt on Madalmaad taotlenud eesmärgi 1 ja sihi 83 muutmist, sihtide 108 ja 109 väljajätmist, eesmärkide 108a ning 109a lisamist ja eespool nimetatud muudatuste tegemist. Nõukogu 4. oktoobri 2022. aasta rakendusotsust tuleks vastavalt muuta.

- (9) Madalmaad on selgitanud, et üks meede ei ole enam täielikult rakendatav, sest pärast esialgse taaste- ja vastupidavuskava esitamist toimunud tehnoloogia arengu tõttu on vaja muuta selle meetme ühe sihi puhul kasutatud mõõtühikut, ning et mõõtühiku muutmine ei mõjuta meetme ambitsioonitaset. Madalmaad on selgitanud, et modulaarsete energiasalvestite mahutavus on alates taaste- ja vastupidavuskava esitamisest paranenud ja sama mahutavuse saavutamiseks on vaja vähem salvesteid, kui varem eeldati. See puudutab meetme C1.1 I3 (energiasüsteemi ümberkujundamine siseveeteadel, heitevabade teenuste projekt (ZES)) sihti 24 ning selle meetme kirjeldust 1. komponendis (rohepöörde edendamine). Sellest tulenevalt on Madalmaad taotlenud eespool nimetatud sihi muutmist ja eespool nimetatud muudatuse tegemist. Nõukogu 4. oktoobri 2022. aasta rakendusotsust tuleks vastavalt muuta.

- (10) Madalmaad on ka selgitanud, et üks meede ei ole enam täielikult rakendatav, sest elektri hind ja laevade täielikult heitevaba jõuseadmega laevadeks ümberehitamise hind tõusis rohkem, kui eeldati esialgse taaste- ja vastupidavuskava esitamise ajal. See puudutab meetme C1.1 I3 (energiasüsteemi ümberkujundamine siseveeteedel, heitevabade teenuste projekt (ZES)) sihti 26 ning selle meetme kirjeldust 1. komponendis (rohepöörde edendamise). Madalmaad on selgitanud, et kuna laevade täielikult heitevaba jõuseadmega laevadeks ümberehitamise hind tõusis rohkem, kui eeldati, on võimalik ümber ehitada vähem laevu, mistõttu on vaja sihti vähendada. Madalmaad on ka selgitanud, et prognoositust kõrgemad elektri hinnad on muutnud subsiidiumi nõudluse struktuuri, mis tähendab, et ümberehitatud laevade konstruktsioon ja suurus on prognoositust erinevad. Seetõttu on vaja muuta mõõtühikut. Sellest tulenevalt on Madalmaad taotlenud eespool nimetatud sihi vähendamist ja eespool nimetatud muudatuse tegemist. Nõukogu 4. oktoobri 2022. aasta rakendusotsust tuleks vastavalt muuta.

- (11) Madalmaad on ka selgitanud, et kahte meetet ei ole selle sihi saavutamiseks kehtestatud ajakava järgides hinnatõusu tõttu enam võimalik täielikult rakendada. See puudutab meetme C2.2 I3 (arukad teeäärsed jaamad) sihte 55–57 ning selle meetme kirjeldust 2. komponendis (digipöörde kiirendamine) ning 3. komponendi (eluasemeturu parandamine ja kinnisvara energiatõhusamaks muutmine) meetme C3.1 II (uute ehitusprojektide käivitamine) sihte 76–79. Meedet C3.1 II mõjutab ka intressimäärade tõus ja asjaolu, et ehitusprojektide loamenetlused on pikenenud, sest kehtib piirang ülemäärase lämmastikuheite vähendamiseks. Madalmaad on selgitanud, et nende kahe meetme üldine ambitsioonitase jääb samaks, kuid nende meetmete varasemate rakendamisaastate sihte tuleks vähendada ning selle kompenseerimiseks tuleks hilisemate rakendamisaastate sihte suurendada. Sellest tulenevalt on Madalmaad taotlenud sihi 76 väljajätmist, sihtide 56 ja 57 rakendamise ajakava pikendamist, sihtide 55, 56, 77 ja 78 vähendamist ning sihtide 57 ja 79 suurendamist ja eespool nimetatud muudatuste tegemist. Nõukogu 4. oktoobri 2022. aasta rakendusotsust tuleks vastavalt muuta.

- (12) Madalmaad on selgitanud, et üks meede ei ole taaste- ja vastupidavuskava ajavahemiku jooksul enam täielikult saavutatav, sest pensionifonde reformi rakendamisel abistavate asutuste töökoormus on ettenägematult suur ning suur tööjõupuudus Madalmaades raskendab haldussuutlikkuse suurendamist. See puudutab 4. komponendi (tööturu, pensionide ja tulevikku suunatud hariduse tugevdamine) meedet C4.1 R3 (pensionisüsteemi teise samba reform). Sellest tulenevalt on Madalmaad taotlenud meetme kirjelduse muutmist ja täiendava sihi lisamist. Nõukogu 4. oktoobri 2022. aasta rakendusotsust tuleks vastavalt muuta.

- (13) Lisaks on Madalmaad selgitanud, et kaks meetet ei ole enam täielikult rakendatavad, kuna tööjõupuuduse tõttu nõudlus puudus ja sellel oli teatavates sektorites ettenägematu mõju koolitusnõudlusele. Samuti paranes tööturu olukord, mistõttu kasutati piirkondlike liikuvusrühmade tööhõiveametite pakutavaid teenuseid oodatust vähem. See puudutab 4. komponendi (tööturu, pensionide ja tulevikku suunatud hariduse tugevdamine) meetme C4.1 I1 (Madalmaad jätkavad õppimist) sihti 95 ning 4. komponendi (tööturu, pensionide ja tulevikku suunatud hariduse tugevdamine) investeringu C4.1 I2 (piirkondlikud liikuvusrühmad) eesmärke 97, 98, 99 ja sihti 100. Sellest tulenevalt on Madalmaad taotlenud sihi 95 muutmist ning meetme C4.1 I2 ja selle eesmärkide 97, 98, 99 ja sihi 100 väljajätmist. Ühtlasi on Madalmaad taotlenud kõnealuse väljajätmise tulemusel vabanevate ressursside kasutamist selleks, et lisada uus meede, mis võimaldab pakkuda täiendus- ja ümberõpet inimestele, kes saavad ajutist töötushüvitist ja kellel on tööturul nõrk positsioon, ning et lisada selle meetme eesmärk 97a ja siht 98a. Uue meetme alusel tuleb rahastada Madalmaade töötajate kindlustusametit. Sellest tulenevalt on Madalmaad taotlenud eespool nimetatud muudatuste tegemist. Nõukogu 4. oktoobri 2022. aasta rakendusotsust tuleks vastavalt muuta.
- (14) Komisjon leiab, et Madalmaade esitatud põhjused õigustavad määruse (EL) 2021/241 artikli 21 lõike 2 kohaseid muudatusi.

Tehniliste vigade parandamine

- (15) Nõukogu 4. oktoobri 2022. aasta rakendusotsuse tekstist on leitud neli tehnilist viga, mis mõjutavad nelja sihti, ühte eesmärki ja nelja meetet. Nõukogu 4. oktoobri 2022. aasta rakendusotsust tuleks muuta, et parandada need tehnilised vead, mis ei kajasta komisjonile 8. juulil 2022 esitatud taaste- ja vastupidavuskava sisu nii, nagu komisjon ja Madalmaad selles kokku leppisid. Need tehnilised vead on seotud 1. komponendi (rohepöörde edendamine) meetme C1.2 I2-1 (abikava seakasvatustevõtete rehabiliteerimiseks) sihiga 34, 3. komponendi (eluasemeturu parandamine ja kinnisvara energiatõhusamaks muutmine) meetme C3.1 R5-2 (elamuehituse protsessi ja menetluste kiirendamine) eesmärgiga 75, 4. komponendi (tööturu, pensionide ja tulevikku suunatud hariduse tugevdamine) meetme C4.1 II (Madalmaad jätkavad õppimist) eesmärgiga 93 ja selle meetme kirjeldusega ning 2. jao 6. komponendi (võitlus agressiivse maksuplaneerimise ja rahapesu vastu) meetme C6.2 R6 (rahapesuvastane poliitika) sihiga 123 ja eesmärgiga 124. Need parandused ei mõjuta asjaomaste meetmete rakendamist.

REPowerEU peatükk, mis põhineb määruse 2021/241 artiklil 21

- (16) REPowerEU peatükk sisaldab ühte uut reformi. Reformi 8.2 eesmärk on vähendada võrgu ülekoormust ja kiirendada taastuenergia kasutuselevõttu Madalmaades. Reformiga tehakse muudatusi elektrivõrgu eeskirja, mis peaks ülekoormatud võrgu korral võimaldama võrku paindlikumalt kasutada. Lisaks kehtestati reformiga uus elektrivõrku investeerimise prioriteetide raamistik ning koostati võrgu laiendamise piirkondlikud investeerimiskavad, mida võrguettevõtjad peavad järgima. Pakett peaks kiirendama ka taastuenergiaprojektide loamenetlusi.
- (17) REPowerEU peatükk sisaldab ka laiendatud meetmeid, mis mõjutavad 3. komponendi „Eluasemeturu parandamine ja kinnisvara energiatõhusamaks muutmine“ üht meetet. See laiendatud meede tõstab oluliselt riiklikus taaste- ja vastupidavuskavas juba sisalduva meetme ambitsioonitaset. Investeeringuga 8.1 subsideeritakse energiatõhususe parandamist tehiskeskkonnas ning laiendatakse 3. komponendi (eluasemeturu parandamine ja kinnisvara energiatõhusamaks muutmine) meetet C3.2 I2 „Investeeringutoetus säästvale energiale ja energiasäästule“. Abikõlblik on soojuspumpade, päikeseboilerite, soojusühenduste, isolatsiooni, elektriliste soojuspumpade ning alates 2023. aastast ka elektriliste toiduvalmistamisseadmete paigaldamine. Meetmete eesmärk peaks olema vähendada primaarenergia nõudlust keskmiselt vähemalt 30 %. Laiendatud meede rohkem kui kahekordistab riiklikus taaste- ja vastupidavuskavas juba sisalduva meetme ambitsioonitaset.
- (18) Komisjon on hinnanud muudetud taaste- ja vastupidavuskava, sealhulgas REPowerEU peatükki, määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõikes 3 sätestatud hindamiskriteeriumide alusel.

Kuue samba rakendamisele kaasa aitavad tasakaalustatud lahendused

- (19) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile a ja V lisa kriteeriumile 2.1 sisaldab muudetud taaste- ja vastupidavuskava, sealhulgas REPowerEU peatükk, suures ulatuses (hinne A) liikmesriigi majanduslikule ja sotsiaalsele olukorrale vastavaid mitmekülgseid ja piisavalt hästi tasakaalustatud lahendusi, mis aitavad asjakohasel moel kaasa kõigi kuue, kõnealuse määruse artiklis 3 osutatud samba rakendamisele, võttes arvesse asjaomase liikmesriigi eriomaseid probleeme ja rahalise toetuse suurust.
- (20) Komisjon on seisukohal, et taaste- ja vastupidavuskava muutmine koos REPowerEU peatükiga mõjutab üksnes hinnangut riikliku taaste- ja vastupidavuskava panuse kohta esimesse sambasse (rohepööre). Teiste sammaste puhul ei mõjuta taaste- ja vastupidavuskava kavandatud muudatuste laad ja ulatus taaste- ja vastupidavuskava eelmist hindamist, mille kohaselt on taaste- ja vastupidavuskava üldiselt terviklik ja piisavalt tasakaalustatud vastus majandus- ja sotsiaalsele olukorrale, ega taaste- ja vastupidavuskava asjakohast panust kõigisse kuude määruse (EL) 2021/241 artiklis 3 osutatud sambasse.
- (21) Esimese samba puhul sisaldab Madalmaade muudetud taaste- ja vastupidavuskava täiendavaid meetmeid rohepöördega seotud sõlmküsimuste lahendamiseks, eelkõige 8. komponendis (REPowerEU). REPowerEU peatüki meetmed aitavad saavutada liidus 2030. aastaks seatud kliimaeesmärke ja ELi 2050. aasta kliimanetraalsuse eesmärki, kuna need peaksid suurendama taastuenergia osakaalu Madalmaade energiaallikate jaotuses ning energiatõhusust.

Kõigi või suure osa riigipõhistes soovitudes kindlaks tehtud probleemide lahendamine

- (22) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile b ja V lisa kriteeriumile 2.2 peaks muudetud taaste- ja vastupidavuskava, sealhulgas REPowerEU peatükk, aitama eeldatavasti tõhusalt lahendada kõiki probleeme või suurt osa probleemidest (hinne A), mis on kindlaks tehtud asjakohastes Madalmaadele esitatud riigipõhistes soovitudes, sealhulgas nende eelarveaspektides, ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1176/2011¹ artikli 6 kohaselt esitatud soovitudes, või probleeme, mis on kindlaks tehtud muudes asjakohastes dokumentides, mille komisjon on Euroopa poolaasta raames ametlikult vastu võtnud.
- (23) Eelkõige võetakse muudetud taaste- ja vastupidavuskavas arvesse riigipõhiseid soovitusi, mille nõukogu võttis ametlikult vastu enne taaste- ja vastupidavuskava esitamist. Muudetud taaste- ja vastupidavuskavas jätkatakse 2022. aasta riigipõhiste soovitude käsitlemist. Muudatuste kavandamisel võeti arvesse ka 2023. aasta riigipõhiseid energiaalaseid soovitusi, eelkõige soovitusi vähendada sõltuvust fossiilkütustest, kiirendada taastuvate energiaallikate kasutuselevõttu ja vähendada energiatarbimist tehiskeskkonnas.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määrus (EL) nr 1176/2011 makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamise ja korrigeerimise kohta (ELT L 306, 23.11.2011, lk 25).

- (24) Muudetud taaste- ja vastupidavuskava sisaldab ulatuslikke üksteist vastastikku tugevdavaid reforme ja investeringuid, mis aitavad tõhusalt lahendada kõiki majanduslikke ja sotsiaalseid probleeme, mis on esile toodud riigipõhistes soovitustes, mille nõukogu esitas Madalmaadele Euroopa poolaasta raames, või suurt osa neist. Eelkõige peaks REPowerEU peatükis sisalduv energiaturu reformi pakett vastama soovitusele vähendada sõltuvust fossiilkütustest, sest see kiirendab taastuvate energiaallikate kasutuselevõttu. Reformipaketi eesmärk on kiirendada taastuvate energiaallikate kasutuselevõttu kiiremate loamenetluste ja elektrivõrgu võimsuse parandamise kaudu. Lisaks on selle eesmärk tegeleda võrgu ülekoormusega lühikeses perspektiivis. Muudetud taaste- ja vastupidavuskava on märkimisväärselt suurendanud ka eesmärki saavutada energiasääst kinnisvarasektoris, rohkem kui kahekordistades algses taaste- ja vastupidavuskavas ette nähtud energiatõhususe meetmeid. Lahendades eespool nimetatud probleemid, mis omakorda eemaldab taastuvatesse energiaallikatesse investeerimise tõkked ja stimuleerib investeerimist energiatõhususse, aitab taaste- ja vastupidavuskava eeldatavasti kaasa ka Madalmaades esineva tasakaalustamatuse korrigeerimisele, nagu on märgitud määruse (EL) nr 1176/2011 artikli 6 kohaselt 2022. aastal esitatud soovitustes, eelkõige mis puudutab jooksevkonto suure ülejäägiga seotud tasakaalustamatust.

- (25) Taaste- ja vastupidavuskava muutmine nõrga tööturupositsiooniga töötute täiendus- ja ümberõppe eelarve kaudu vastab 2022. aasta soovitusel 3.5, milles käsitletakse täiendus- ja ümberõppe võimaluste parandamist, eelkõige tööturul kõige ebasoodsamas olukorras olevate inimeste jaoks. Taaste- ja vastupidavuskava muutmine tervishoiusektori kutsehariduse ja töökohal toimuva koolituse uue elemendi kaudu peaks lisaks aitama täita 2022. aasta soovitusi 3.4 ja 3.5, milles käsitletakse tööjõupuuduse vähendamist tervishoius ning täiendus- ja ümberõppe võimaluste parandamist.
- (26) Komisjon hindas muudetud riikliku taaste- ja vastupidavuskava esitamise ajal kõigi asjakohaste riigipõhiste soovituste rakendamise edusamme ning järeldas, et nende 2020. aasta soovituste rakendamine, mis käsitlevad maksusüsteemi selliste omaduste täielikku kõrvaldamist, mis soodustavad agressiivset maksuplaneerimist, rahapesuvastase raamistiku tulemuslikku järelevalvet ja selle normide täitmise tagamist ning investeringuid missioonipõhisesse teadusuuringutesse, mille eesmärk on leevendada COVID-19 kriisi majandus- ja sotsiaalmõju, on hästi edenenud. Märkimisväärseid edusamme on tehtud ka seoses 2022. aasta soovitusel järgida eelarvepoliitikat, mille eesmärk on saavutada keskpikas perspektiivis usaldusväärne eelarvepositsioon, ning seoses 2019. aasta soovitusel rakendada poliitikameetmeid leibkondade kasutada oleva sissetuleku suurendamiseks.

Panus REPowerEU eesmärkide saavutamisse

- (27) Kooskõlas määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktiga da ja V lisa kriteeriumiga 2.12 peaks REPowerEU peatükk suures ulatuses (hinne A) tulemuslikult kaasa aitama energiapuudusele, liidu energiavarustuse mitmekesistamisele, taastuvate energiaallikate kasutuselevõtu ja energiatõhususe suurendamisele, energiasalvestusvõimsuse suurendamisele või fossiilkütustest sõltuvuse vähendamisele enne 2030. aastat.
- (28) REPowerEU peatüki meetmete rakendamine peaks aitama eelkõige kaasa määruse (EL) 2021/241 artikli 21c lõike 3 punktis b sätestatud eesmärgi saavutamisele. Leibkondadele ja ettevõtjatele suuri stiimuleid pakkudes peaks investering märkimisväärselt suurendama Madalmaade hoonete energiatõhusust eelkõige tänu sellele, et investeringu eesmärk on eelkõige elektrifitseerida soojuse tootmist ja parandada hoonete soojustamist. Energiaturu reform peaks kiirendama taastuenergia kasutuselevõttu, vähendades elektrivõrgu ülekoormust ja lühendades loamenetlusi.
- (29) REPowerEU peatüki meetmete rakendamine peaks aitama kaasa ka määruse (EL) 2021/241 artikli 21c lõike 3 punktis e sätestatud eesmärgi saavutamisele. Energiaturu reformi eesmärk on luua tingimused, mis eeldatavasti innustavad võrguvõimsusesse rohkem investeerima ja aitavad võrgu võimsust võrgu ülekoormuse ajal paindlikumalt hallata.

- (30) Mõlemad REPowerEU peatüki meetmed on kooskõlas Madalmaade riiklike meetmetega, mille eesmärk on vähendada kasvuhoonegaaside heidet ja suurendada taastuvenergia osakaalu. Energiaturu reformi pakett on kooskõlas ka valitsuse meetmetega, mille eesmärk on kõrvaldada kitsaskohad elektrivõrgus ning mille jaoks on olemas märkimisväärne riiklik rahastamispakett, millega soovitakse võrku investeerimist suurendada. REPowerEU peatükis sisalduva reformiga kehtestatakse nende investeeringute prioriteetide raamistik. Investeering on kooskõlas ka Madalmaade jõupingutustega vähendada energianõudlust. Selleks on kehtestatud regulatiivsed meetmed, mis stimuleerivad energianõudluse vähendamist ning millega subsideeritakse energiatõhususe parandamist. Meetmetega tugevdatakse ka esialgse taaste- ja vastupidavuskava meetmeid, mis käsitlevad energiatõhusust ning maagaasi- ja elektriturgude õigusraamistiku ajakohastamist.
- (31) REPowerEU peatüki meetmetes pööratakse seega suurt tähelepanu taastuvate energiaallikate kasutuselevõtu tingimuste parandamisele ja nende elektrivõrku integreerimisele. Lisaks peaks energiatõhusussubsiidium oluliselt vähendama toetust saavate leibkondade ja ettevõtjate energianõudlust. See peaks aitama Madalmaadel taastuvate energiaallikate praegust väikest osakaalu energiaallikate jaotuses suurendada ja vähendada sõltuvust fossiilkütustest, mis suurendab omakorda liidu energiajulgeolekut.

Piiriülese või mitut riiki hõlmava mõõtmise või mõjuga projektid

- (32) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktidele db ja V lisa kriteeriumile 2.13 sisaldab REPowerEU peatükk meetmeid, millel on eeldatavasti suures ulatuses (hinne A) piiriülene või mitut riiki hõlmav mõõde või mõju.
- (33) Mõlemal REPowerEU peatüki meetmel ja seega kõigil selle peatüki hinnangulistel kuludel on piiriülene või mitut riiki hõlmav mõõde või mõju. REPowerEU peatüki meetmed peaksid aitama taastuvaid energiaallikaid võrku integreerida ja vähendada energianõudlust. Seega peaksid need aitama vähendada sõltuvust fossiilkütustest ja üldist energianõudlust ning seepärast leitakse, et neil on positiivne piiriülene mõju, nagu on märgitud komisjoni suunistes REPowerEU kohta.
- (34) Energiatõhususse investeerimisel on eeldatavasti piiriülene või mitut riiki hõlmav mõõde peamiselt seepärast, et tänu subsideeritavatele meetmetele energianõudlus eeldatavasti märkimisväärselt väheneb (keskmiselt 30 %) ning see vähendab oluliselt energianõudlust ja sõltuvust fossiilkütustest Madalmaades ja seega ka liidus tervikuna.
- (35) Energiaturu reformi pakett peaks aitama vähendada võrgu ülekoormust ja kiirendada taastuvenergiaprojektide loamenetlust. See peaks hõlbustama taastuvenergia kasutuselevõttu, vähendades seega Madalmaade sõltuvust fossiilkütustest ja parandades varustuskindlust liidus.

Panus rohepöördesse, sealhulgas elurikkusesse

- (36) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktide e ja V lisa kriteeriumile 2.5 sisaldab muudetud taaste- ja vastupidavuskava, sealhulgas REPowerEU peatükk, meetmeid, mis aitavad suures ulatuses (hinne A) kaasa rohepöördele, sealhulgas elurikkusele, või sellest tulenevate probleemide lahendamisele. Kliimaeesmärkide saavutamist toetavad meetmed moodustavad 54,9 % taaste- ja vastupidavuskava kogueraldisest ning 100 % REPowerEU peatüki meetmetega kaasnevatest hinnangulistest kogukuludest, mis on arvatud määruse (EL) 2021/241 VI lisas esitatud meetodika kohaselt. Vastavalt kõnealuse määruse artiklile 17 on muudetud taaste- ja vastupidavuskava, sealhulgas REPowerEU peatükk, kooskõlas riiklikus energia- ja kliimakavas (2021–2030) sisalduva teabega.
- (37) Muudetud meetmed ei mõjuta taaste- ja vastupidavuskava rohepöördega, sealhulgas elurikkusega seotud üldeesmärki. Taaste- ja vastupidavuskava sisaldab endiselt reforme ja investeeringuid, mis aitavad eeldatavasti märkimisväärselt kaasa Madalmaade riiklikus energia- ja kliimakavas (2021–2030) sätestatud süsinikuheite vähendamise ja energiasüsteemi ümberkujundamise eesmärkide ning seeläbi liidu 2030. aasta kliimaeesmärgi saavutamisele.

- (38) REPowerEU peatüki meetmed toetavad veelgi rohepööret Madalmaades, kuna nii investeeringud kui ka reform aitavad vähendada sõltuvust fossiilkütustest ning suurendada energiatõhusust ja taastuvenergia osakaalu Madalmaade energiaallikate jaotuses. Koos REPowerEU peatükiga on taaste- ja vastupidavuskava panus kliimaeesmärkide saavutamisse 54,9 %. Renoveerimismeetmel on rahastamiskõlblike tegevuste laadi tõttu eeldatavasti püsiv mõju ja see aitab seega märkimisväärselt kaasa kliimanetraalsuse eesmärgi saavutamisele. Energiaturu reform peaks hõlbustama investeerimist Madalmaade elektrivõrku ja taastuvenergia projektidesse, aidates seega otseselt kaasa fossiilkütuste kasutamise vähendamisele. Seega peaksid mõlemad meetmed aitama saavutada 2030.–2050. aasta eesmäärke ja liidu 2050. aasta kliimanetraalsuse eesmärki.

Seire ja rakendamine

- (39) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile h ja V lisa kriteeriumile 2.8 on muudetud taaste- ja vastupidavuskavas, sealhulgas REPowerEU peatükis, kavandatud kord piisav (hinne A), et tagada taaste- ja vastupidavuskava, sealhulgas kavandatud ajakava, eesmärkide ja sihtide ning nendega seotud näitajate tõhus seire ja rakendamine.

- (40) Muudetud taaste- ja vastupidavuskava näeb ette ka seire- ja rakendusraamistiku piiratud ajakohastamise, et võtta arvesse järelevalve ja rakendamise raamistiku edasiseks ühtlustamiseks tehtud tööd. Rahandusministeeriumi spetsiaalne taaste- ja vastupidavuskava programmidirektoraat on endiselt koordineeriv asutus, mis koostab üldsuuniseid, milles määratakse kindlaks, kuidas tuleks eesmärkidest ja sihtidest aru anda ning neile täiendavaid tõendeid lisada. Need suunised tuleks lisada ka riigieelarve määrusesse, mida tuleks igal aastal ajakohastada. Taaste- ja vastupidavuskava meetmete rakendamine kuulub endiselt integreeritud taaste- ja vastupidavuskava rakendamisega tegelevate eri ministeeriumide sisekontrollitsükklisse ja neid tuleks käsitleda ministeeriumide aastaaruannetes, kuid meetmeid ei tohiks lisada osakondade aastaaruannetele eraldi lisana. Muudetud meetmete, sealhulgas REPowerEU peatüki meetmete eesmärgid ja sihid on selged ja realistlikud ning nende eesmärkide ja sihtide jaoks kavandatud näitajad on asjakohased, vastuvõetavad ja kindlad.

Kulud

- (41) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile i ja V lisa kriteeriumile 2.9 on muudetud taaste- ja vastupidavuskavas, sealhulgas REPowerEU peatükis, esitatud põhjendused taaste- ja vastupidavuskava hinnangulise kogukulu summa kohta mõõdukas ulatuses (hinne B) mõistlikud ja põhjendatud, kooskõlas kulutõhususe põhimõttega ja vastavuses riigis prognoositava majandusliku ja sotsiaalmõjuga.

- (42) Esialgse taaste- ja vastupidavuskava kulude hindamiseks 2022. aastal esitasid Madalmaad üldiselt individuaalsete kuluprognoside üksikasjalikud jaotused. Algses taaste- ja vastupidavuskavas esitatud põhjendus taaste- ja vastupidavuskava hinnanguliste kogukulude summa kohta oli mõõdukas ulatuses mõistlik ja usutav, kooskõlas kulutõhususe põhimõttega ning vastavuses riigis eeldatava majandusliku ja sotsiaalse mõjuga ning sai sel ajal hinde B.
- (43) Esitatud teabe kohaselt näitab uute investeeringute ja REPowerEU peatüki meetmete kuluprognoside hindamine, et enamik kuludest on mõistlikud ja usutavad, kuigi tõendid näitavad, et arvutuste üksikasjad ja põhjalikkus on erinevad. Mõne uue investeeringu ja muudatuse puhul ei ole kuluhinnangute mõistlikkust ja usutavust käsitlevat teavet piisavalt selgitatud, mistõttu ei ole selle hindamiskriteeriumi puhul hinne A võimalik. Peale selle olid muudetud meetmete kuluprognoside muudatused põhjendatud, kuid mitte alati sihis tehtava muudatusega proportsionaalsed ning seetõttu on nende kuluprognoside mõistlikkus ja põhjendus esialgse taaste- ja vastupidavuskavaga võrreldes muutunud. Madalmaad on esitanud küllaldaselt teavet ja kinnitusi tagamaks, et uute meetmete kulusid ei kaeta liidu olemasolevatest või kavandatud rahalistest vahenditest. Muudetud taaste- ja vastupidavuskava hinnanguline kogukulu on kooskõlas kulutõhususe põhimõttega ja vastavuses riigis eeldatava majandusliku ja sotsiaalmõjuga.

- (44) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile j ja V lisa kriteeriumile 2.10 on muudetud taaste- ja vastupidavuskavas, sealhulgas REPowerEU peatükis, kavandatud kord ning käesolevas otsuses sisalduvad täiendavad meetmed piisavad (hinne A), et tagada kõnealuse määruse alusel eraldatud vahendite kasutamisel korruptsiooni, pettuste ja huvide konflikti ärahoidmine, avastamine ja kõrvaldamine, ning peaks eeldatavasti tulemuslikult vältima topeltrahastamist kõnealuse määruse alusel ja muudest liidu programmidest. See ei piira muude õigusaktide ja vahendite kohaldamist liidu õiguse edendamiseks ja täitmise tagamiseks, sealhulgas korruptsiooni, kelmuste, pettuste ja huvide konfliktide ärahoidmiseks, avastamiseks ja kõrvaldamiseks ning liidu eelarve kaitseks kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL, Euratom) 2020/2092¹.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2020. aasta määrus (EL, Euratom) 2020/2092, mis käsitleb üldist tingimuslikkuse korda liidu eelarve kaitsmiseks (ELT L 433 I, 22.12.2020, lk 1).

- (45) Esialgses 2022. aasta taaste- ja vastupidavuskavas esitatud kontrollisüsteem ja -kord põhinevad töökindlatel protsessidel ja struktuuridel, mida kasutatakse kehtivas riiklikus raamistikus. Osalejaid ning nende rolle ja kohustusi sisekontrolliülesannete täitmisel on selgelt kirjeldatud. Koordineeriva asutusena tegutseb rahandusministeeriumi spetsiaalne taaste- ja vastupidavusrahastu programmidirektoraat. Rakendusasutused peavad vahedeklaratsioonide (mis on vahendite haldamise kinnitused rakendusasutuste tasandil) kaudu kinnitama liidu finantshuvide kaitset ning eesmärkide ja sihtide kohta esitatud andmete kehtivust. Neid vahedeklaratsioone peavad kontrollima ja need allkirjastama taaste- ja vastupidavuskava rakendamise seotud ministeeriumide finants- ja majandusküsimuste direktoraadid. Rahandusministeeriumi sõltumatu auditeerimisasutus Auditdienst Rijk peaks tegema juhtimis- ja kontrollisüsteemide regulaarseid auditeid, sealhulgas substantiivset kontrolli.

- (46) Muudetud taaste- ja vastupidavuskava kohaselt tuleb ka ajakohastada kontrolli- ja auditiraamistikku, et võtta arvesse asjakohaste protsesside edasiseks ühtlustamiseks tehtud tööd. Ajakohastamise käigus tuleb ajakohastada topeltrahastamise vältimise menetlust, eelkõige seoses Arachne kasutamisega. Arachne ei ole enam kohustuslik, kuid kui poliitikadirektoraat otsustab Arachnet mitte kasutada, peab ta kasutama alternatiivset meetodit, et ei tekiks huvide konflikti, ei rikutaks riigiabi eeskirju ega kahjustataks äriühingute tegevus-, haldus- ja finantssuutlikkust viia ellu liidu kaasrahastatavaid toiminguid. Topeltrahastamise puudumist kinnitavat deklaratsiooni, mille on allkirjastanud kaasatud ministriumide asjaomane poliitikadirektoraat, tuleb kajastada vahendite haldamise kinnitustes, mis tuleb allkirjastada meetme tasandil. Seetõttu ei ole dubleerimise vältimiseks enam vaja topeltrahastamise puudumist kinnitavat deklaratsiooni iga kaasatud ministriumi poliitikadirektoraadi kohta eraldi teha. Muud topeltrahastamisega ja üldisemalt liidu finantshuvide kaitsega seotud menetlused on endiselt jõus ning neid peetakse piisavaks ja töökindlaks. Üldiselt ei mõjuta tehtud muudatused järeldust, et kavandatud kord on piisav.

Muud hindamiskriteeriumid

- (47) Komisjon leiab, et Madalmaade esitatud muudatused ei mõjuta nõukogu 4. oktoobri 2022. aasta rakendusotsuses, millega kiidetakse heaks Madalmaade taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnang, määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktides c, d, f, g ja k sätestatud hindamiskriteeriumide alusel taaste- ja vastupidavuskava asjakohasusele, tulemuslikkusele, tõhususele ja sidususele antud positiivset hinnangut.

Konsulteerimine

- (48) Madalmaad on REPowerEU peatüki meetmete teemal konsulteerinud erinevate sidusrühmadega ning esitanud selgitused nende konsultatsioonide tulemuste ja sidusrühmade tagasiside arvessevõtmise kohta. Meede „Investeeringutoetus säästvate energiale ja energiasäästule“ oli juba algses taaste- ja vastupidavuskavas ning seda laiendatakse REPowerEU peatükis. Seega toimus konsulteerimine enamasti enne esialgse taaste- ja vastupidavuskava esitamist. Konsulteerimisse olid kaasatud valitsussektori eri harud, töötajate ja tööandjate organisatsioonid ning muud avalik-õiguslikud asutused. Esialgse taaste- ja vastupidavuskava koostamisel konsulteeriti interneti teel ka laiema üldsusega. Energiasüsteemi ümberkujundamisega seotud laiemate probleemide lahendamiseks konsulteerivad Madalmaad pidevalt eksperdirühmadega ja on avaldanud riikliku tegevuskava. Lisaks on Madalmaade ametiasutused konsulteerinud erinevate sidusrühmadega ka meetme „Energiaturu reformi pakett“ teemal, sealhulgas Madalmaade tarbijate ja turgude ameti, piirkondlike ametiasutuste, energiavõrguettevõtjate, teadlaste ja laiema üldsusega (kodanikele, ettevõtetele ja avaliku sektori asutustele kättesaadavate avalike konsultatsioonide kaudu). Nende sidusrühmade panust kasutati selliste meetmete puhul, mis puudutavad elektrivõrgu ülekoormuse vähendamist, võrgu laiendamiseks tehtavate investeeringute prioriseerimist ning tõhusamate menetluste kehtestamist energiataristuprojektidele loa saamiseks.

Positiivne hinnang

- (49) Pärast seda, kui komisjon on andnud muudetud taaste- ja vastupidavuskavale, sealhulgas REPowerEU peatükile, positiivse hinnangu ja leidnud, et taaste- ja vastupidavuskava vastavus määruses (EL) 2021/241 sätestatud hindamiskriteeriumidele on rahuldav, kooskõlas kõnealuse määruse artikli 20 lõikega 2 ja V lisaga, tuleks käesoleva otsusega sätestada muudetud taaste- ja vastupidavuskava, sealhulgas REPowerEU peatüki rakendamiseks vajalikud reformid ja investeerimisprojektid, asjakohased eesmärgid, sihid ja näitajad ning summa, mille liit teeb muudetud taaste- ja vastupidavuskava, sealhulgas REPowerEU peatüki rakendamiseks kättesaadavaks tagastamatu rahalise toetusena.

Rahaline toetus

- (50) Madalmaade muudetud taaste- ja vastupidavuskava, sealhulgas REPowerEU peatüki hinnanguline kogukulu on 5 443 293 000 eurot. Kuna muudetud taaste- ja vastupidavuskava hinnanguline kogukulu on suurem kui Madalmaade jaoks ettenähtud ajakohastatud maksimaalne rahaline toetus, peaks Madalmaade muudetud taaste- ja vastupidavuskava, sealhulgas REPowerEU peatüki jaoks eraldatud, määruse (EL) 2021/241 artikli 11 kohaselt arvatud rahaline toetus olema võrdne Madalmaade muudetud taaste- ja vastupidavuskava, sealhulgas REPowerEU peatüki jaoks kättesaadava rahalise toetuse kogusummaga. See summa on 4 707 063 471 eurot.

- (51) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 21a lõikele 5 esitasid Madalmaad 6. juulil 2023 taotluse kõnealuse määruse artikli 21a lõikes 1 osutatud summa eraldamiseks, mis jaotatakse liikmesriikide vahel määruse (EL) 2021/241 IVa lisas osutatud meetodikas sätestatud näitajate alusel. REPowerEU peatükis sisalduvate määruse (EL) 2021/241 artikli 21c lõike 3 punktides b–f osutatud meetmete hinnanguline kogukulu on 735 000 000 eurot. Kuna see summa on Madalmaadele eraldatud osast suurem, peaks Madalmaadele antav täiendav tagastamatu rahaline toetus olema võrdne eraldatud osaga. See summa on 454 359 575 eurot.
- (52) Lisaks esitasid Madalmaad 28. veebruaril 2023 kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1755¹ artikliga 4a põhjendatud taotluse paigutada Brexitiga kohanemise reservist määrusega (EL) 2021/241 loodud taaste- ja vastupidavusrahastusse (edaspidi „rahastu“) ümber oma järelejäänud esialgse eraldise osa summas 280 000 000 eurot. See summa tuleks teha kättesaadavaks REPowerEU peatükis sisalduvate reformide ja investeeringute toetamiseks täiendava tagastamatu rahalise toetusena.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. oktoobri 2021. aasta määrus (EL) 2021/1755, millega luuakse tehnilise toe instrument (ELT L 357, 8.10.2021, lk 1).

- (53) Madalmaade jaoks kättesaadava rahalise toetuse kogusumma peaks olema 5 441 423 046 eurot.
- (54) Seepärast tuleks nõukogu 4. oktoobri 2022. aasta rakendusotsust Madalmaade taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnangu heakskiitmise kohta vastavalt muuta. Selguse huvides olgu märgitud, et kõnealuse rakendusotsuse lisa tuleks täies ulatuses asendada,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Nõukogu 4. oktoobri 2022. aasta rakendusotsust, millega kiidetakse heaks Madalmaade taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnang, muudetakse järgmiselt.

- 1) Artikkel 1 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 1

Taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnangu heakskiitmine

Madalmaade muudetud taaste- ja vastupidavuskavale määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõikes 3 sätestatud kriteeriumide alusel antud hinnang kiidetakse heaks. Taaste- ja vastupidavuskava kohased reformid ja investeerimisprojektid, taaste- ja vastupidavuskava seire ja rakendamise kord ja ajakava, sealhulgas asjakohased eesmärgid ja sihid, kavandatud eesmärkide ja sihtide saavutamise seotud asjakohased näitajad ning komisjonile vajalikele alusandmetele täieliku juurdepääsu andmise kord on esitatud käesoleva otsuse lisas.“

- 2) Artikli 2 lõiked 1 ja 2 asendatakse järgmisega:

„1. Liit teeb Madalmaadele tagastamatu toetusena kättesaadavaks rahalise toetuse summas 5 441 423 046 eurot*. See toetus hõlmab järgmist:

- a) 3 929 409 575 eurot, mis on võimalik siduda juriidiliste kulukohustustega 31. detsembriks 2022;

- b) 777 653 896 eurot, mis on võimalik siduda juriidiliste kulukohustustega 1. jaanuarist 2023 kuni 31. detsembrini 2023;
 - c) 454 359 575** eurot kooskõlas määruse (EL) 2021/241 artikli 21a lõike 6 ning üksnes kõnealuse määruse artiklis 21c osutatud meetmete jaoks, välja arvatud kõnealuse määruse artikli 21c lõike 3 punktis a osutatud meetmed;
 - d) 280 000 000 eurot, mis kantakse Brexitiga kohanemise reservist üle rahastusse.
2. Komisjon teeb liidu rahalise toetuse Madalmaadele kättesaadavaks osamaksetena vastavalt käesoleva otsuse lisale.

Komisjon võib osamaksed välja maksta ühes või mitmes osas. Osade suurus sõltub rahaliste vahendite kättesaadavusest.

* See summa vastab rahaeraldise summale, mis jääb alles pärast määruse (EL) 2021/241 artikli 6 lõikes 2 osutatud Madalmaade kulude proportsionaalse osa mahaarvamist ning mis arvutatakse kõnealuse määruse artiklis 11 sätestatud meetodika kohaselt.

** See summa vastab rahaeraldise summale, mis jääb alles pärast määruse (EL) 2021/241 artikli 6 lõikes 2 osutatud Madalmaade kulude proportsionaalse osa mahaarvamist ning mis arvutatakse kõnealuse määruse IVa lisas sätestatud meetodika kohaselt.“

- 3) Lisa asendatakse käesoleva otsuse lisas esitatud tekstiga.

Artikkel 2

Adressaat

Käesolev otsus on adresseeritud Madalmaade Kuningriigile.

Brüssel,

Nõukogu nimel

eesistuja
